

ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

เขต 1

ปัทมา สุบรรณจ้อย

คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: s62561802007@ssru.ac.th

Received 01 Sep 2021

Revised 17 Oct 2021

Accepted 26 Nov 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู และปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาข้างต้นทั้งสิ้น 67 โรงเรียน จำนวน 373 ฉบับ โดยจัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาจำนวน 373 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 373 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัย พบว่า 1.ระดับปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตามลำดับ 2.ระดับประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการปฏิบัติโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และ 3.ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพและด้านภาวะผู้นำ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ปัจจัย,คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา,ประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

Factors Affecting The Characteristics of School Administrators Affecting The Effectiveness of Building A Professional Learning Community for Teachers under The Office of The Secondary Educational Service Area Bangkok Area 1

Patthama Subunnajui

Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: s62561802007@ssru.ac.th

Abstract

The purpose of this research was to study. The level of Factors Affecting the Characteristics of School Administrators. The level of Effectiveness of Building a Professional Learning Community for Teachers and The Factors Affecting the Characteristics of School Administrators Affecting the Effectiveness of Building. A Professional Learning Community for Teachers. The researcher collected data from the questionnaire distribution in 67 schools. The research collected data from the target population of 373 persons by sending out 373 questionnaires. Of the total number of questionnaires sent off, 373, or 100 percent were complete and return. The data were then statistically analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings of this research were as follows: 1. The level of Factors Affecting the Characteristics of School Administrators. overall and in each aspect were at a high level. In descending order: interpersonal, vision, management ability, leadership, teamwork. problem solving and decision-making, morality-ethics, and professional advancement respectively. 2. The level of Effectiveness of Building a Professional Learning Community for Teachers the overall and item were at a high level. 3. The Factors Affecting the Characteristics of School Administrators Affecting the Effectiveness of Building A Professional Learning Community for Teachers Under the Office of The Secondary Educational Service Area Bangkok Area 1: morality-ethics, professional advancement and leadership.

Keywords: Factors, Characteristics of School Administrators, The Effectiveness of Building a Professional Learning Community for Teacher

บทนำ

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่องเป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จากความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาดังกล่าว เป็นโจทย์ที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกระดับต้องคำนึงถึง รวมทั้งหาแนวทางทุกวิถีทางในการจัดการศึกษาเพื่อใ้บรรลุตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ข้างต้น ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามดำเนินงานเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาคู มีการจัดอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทั้งด้านเนื้อหาวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการจัดประชุมปฏิบัติการและการอบรมในแต่ละปีใช้งบประมาณค่อนข้างมาก แต่โดยภาพรวม พบว่า คุณภาพผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินและการทดสอบโดยองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ บ่งชี้ว่าคุณภาพผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และด้อยกว่านานาชาติ จากการสรุปผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยข้อสอบ O-NET (Teacher Professional Development Institute, 2019)

สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร อย่างลึกซึ้ง ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน ขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนา และการอบรมครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เสนอข้อค้นพบเพิ่มเติมว่าจากการศึกษางานวิจัย บทความ บทสัมภาษณ์ ผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารดีเด่น ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป สามารถสรุปได้ว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชน มีความใกล้ชิดและไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง ความเป็นผู้นำ ด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมีอาชีพทั้งครูและผู้บริหารมีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และให้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่ม

เน้นความเป็นวัช ปลูกฝังองคค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

มากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระบบ สะอาดและปลอดภัยมีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมาย ใช้กลวิธีการประเมินหลากหลาย จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียน มีความสนใจ กระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการจัดสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำหรับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากข้อค้นพบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงจะสามารถพัฒนากระบวนการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นสำคัญได้ (Office of the Basic Education Commission, 2011)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) จัดได้ว่าเป็น การพัฒนาวิชาชีพครูอีกแนวทางหนึ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะของกลุ่มคนที่มีการแลกเปลี่ยนและพูดคุยสอบถามเชิงวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีการสะท้อนผล การปฏิบัติงาน และร่วมมือร่วมพลังกันปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ถือได้ว่าเป็นกระบวนการที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในยุคเปลี่ยนผ่านในศตวรรษที่ 21 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้องเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนมีหลากหลายองค์ประกอบและต้องอาศัย การนิยามจากหลากหลายแง่มุม โดยแง่มุมที่สำคัญของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพเน้นที่ การเรียนรู้มีวัฒนธรรมร่วมมือกันเพื่อการเรียนรู้ของทุกคน ทุกฝ่าย ร่วมกันตั้งคำถามเพื่อหาวิธีการที่ดีที่สุดและตั้งคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือสิ่งที่ปฏิบัติอยู่ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นการลงมือทำมุ่งพัฒนาต่อเนื่องและเน้นที่ผล หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนนี้ (Panit*, 2016)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้มีการประชุมการวางแผนงานในการถอดประสบการณ์ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยครูมีอาชีพ จากโรงเรียนในสังกัดสพม.1 จำนวน 50 คน ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอนวิชาหลัก 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในเทคนิค วิธีการสอน กระบวนการ และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน หลอมรวมเป็นองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนให้สูงขึ้น และเผยแพร่ให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ยกย่องคุณภาพการศึกษาต่อไป

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาปัญหาที่พบเจอร่วมกัน นำมาสู่การสร้างเป็นนวัตกรรมในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็น

สำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน (McLaughlin & Talbert, 2006; DuFour, Eaker, & Many, 2013; Bridgman, 2016; Chukhamnerd, 2014; Panit, 2012; Wongyai & Phatphon, 2019)

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1.การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.วิเคราะห์และระบุปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา 3.ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม นวัตกรรม 4.วิพากษ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข 5.จัดการเรียนรู้ กิจกรรม นวัตกรรม 6.ประเมินผล สะท้อนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม นวัตกรรม และ 7.สรุปเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม นวัตกรรม

ประสิทธิผลต่อคุณภาพด้านวิชาชีพ

ประสิทธิผลต่อคุณภาพด้านวิชาชีพ คือลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแท้จริง ซึ่งที่เกิดจากการคอยสังเกตอย่างสนใจ รวมถึงเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระ ที่ต้องจัดการเรียนรู้ได้แตกฉานยิ่งขึ้นจนตระหนักถึงบทบาทและพฤติกรรม การสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด อีกทั้งการรับทราบข้อมูลสาระสนเทศต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพได้ตลอดเวลา เป็นผลให้เกิดแรงบันดาลใจ ที่จะพัฒนาและอุทิศตนทางวิชาชีพเพื่อศิษย์ ซึ่งเป็นทั้งคุณค่าและขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นที่สำคัญคือยังสามารถลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลง มีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัดและรวดเร็ว มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน

ประสิทธิผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

ประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน คือสามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้น และจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัดสุดท้ายคือมีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันและลดลงชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

เน้นความเป็นวิจัย ปูกลองของคความรู ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

3. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5,602 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 373 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973) จากการคำนวณตามสูตร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 คน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

แบบสอบถามไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามกลับคืนมาทางไปรษณีย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามพร้อมกับตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการสอบถามคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าผลการวิจัยได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างไรบ้างและสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้หรือไม่อย่างไร โดยเสนอหลักฐานข้อมูลอย่างเป็นระเบียบและเข้าใจง่าย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows โดยวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) วิเคราะห์ระดับปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s product moment correlation) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ แล้วแปลความหมาย และวิเคราะห์หาค่าการถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงานในช่วงระยะเวลา 6 – 10 ปี มากที่สุด

2. ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านการดำเนินงานเป็นทีม ด้านการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตามลำดับ

3. ประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การทำงานระหว่างสมาชิกกลุ่ม การรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พัฒนาปัญหาของเป้าหมายที่กำหนด การติดต่อประสานงานทั้งในหน่วยงาน การออกแบบกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทักษะ การจัดทำแผนการเรียนรู้การเผยแพร่นวัตกรรมที่นำไปใช้ ประเมินผล สะท้อนการจัดการเรียนรู้ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการแก้ปัญหา ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต

เมื่อนำข้อมูลที่เป็นตัวแปรหรือตัวแปรทำนาย และตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ ไปวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .369 ถึง .654 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรต้นด้วยกัน ปรากฏว่าทุกค่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เน้นความเป็นวิจัย (ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัว ถูกเลือกเข้าสมการทั้งหมด โดยเรียงตามลำดับเข้าสู่สมการได้ดังนี้ $X_5 X_2 X_8$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $F = .000$ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R_2) สูงขึ้นตามลำดับดังนี้ .300, .366, .388 จะเห็นได้ว่าตัวแปรต้นตัวแรกที่เข้าสู่สมการ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_5) มีค่า R_2 เท่ากับ .300 สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (Y) ได้ร้อยละ 30.0 เมื่อตัวแปรต้นในด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ (X_2) และด้านภาวะผู้นำ (X_8) มาพิจารณาพร้อมโดยเพิ่มเข้าสู่สมการ สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม Y ได้สูงขึ้นเป็นร้อยละ 36.6 และ 38.8 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าคงที่ ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรต้นที่เป็นตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 3 เมื่อนำกลุ่มตัวแปรต้นที่ดีที่สุดทั้ง 3 ตัว เข้ามาอยู่ในสมการถดถอย พบว่า

1. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ คือ “b” ได้แก่ “b” ได้แก่ $b_5 = .222$, $b_2 = .288$ และ $b_8 = .171$

2. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ “ β ” ได้แก่ $\beta_5 = .274$, $\beta_2 = .309$ และ $\beta_8 = .169$

3. ค่าคงที่ = 1.385 ดังนั้นจึงได้สมการถดถอยดังนี้
สมการถดถอยหรือสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$Y = a + b_5X_5 + b_2X_2 + b_8X_8$$

$$= 1.385 + .222X_5 + .288X_2 + .171X_8 \text{ สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ}$$

$$Z = \beta_5X_5 + \beta_2X_2 + \beta_8X_8$$

$$= .274X_5 + .309X_2 + .169X_8$$

จากสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน สามารถเรียงลำดับความสำคัญของตัวแปรต้น หรือปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_5) ด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ (X_2) และด้านภาวะผู้นำ (X_8)

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายได้ดังนี้ 1.ระดับปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชา มีการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองทางวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการบริหารงาน มีไหวพริบ ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารงาน และมีภาวะผู้นำในการบริหารงาน กล่าวคือกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ ได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ สามารถจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามและเป็นแบบอย่างให้กับครูในสังกัด ได้ประพฤติปฏิบัติตาม มีความยุติธรรม มีเหตุผล วางตัวเป็นกลางอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของชีวสารณ์ กิ่งแก้ว (Kingkaew, 2018)) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

2.ระดับประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทักษะ มีส่วนร่วมในการออกแบบกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ในการพัฒนาวิชาชีพครูและพัฒนาผู้เรียน มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด มีการประเมินผลสะท้อนผลของการจัดการเรียนรู้ และได้มีการเผยแพร่นวัตกรรมที่ได้จากการรวมกลุ่มชุมชนทางวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวกร รัตติโชติ (Rattichot, 2018) ได้ทำการวิจัยเรื่องชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครู ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครู เกิดขึ้นจากในชุมชนสถานที่ที่ตนประจำอยู่ในสังกัดโดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย การวางแผน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการสร้างคลังข้อมูลร่วมกัน เน้นการทำงานเป็นทีม สร้างเครือข่าย และแนวทางการปฏิบัติที่ดีซึ่งมีลักษณะหลากหลาย

3.ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวก ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .548$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทน์ภัส ชัยสงคราม (2561) (Chaisongkham, 2018) ได้ทำวิจัยเรื่องการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1.การเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมา ได้แก่ ด้านนโยบายทิศทางและกลยุทธ์สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนา และบุคลากรทางการศึกษา และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศภายในองค์กร ตามลำดับ 2. ผลการเปรียบเทียบการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ

เน้นความเป็นวิจัย ปูทางของคณาจารย์ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

ทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามที่ตั้งในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายทิศทางและกลยุทธ์สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรและด้านการเรียนและการพัฒนาวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารกับประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 8 ด้าน ซึ่งนำมาพยากรณ์ประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู โดยภาพรวมสามารถพยากรณ์ได้ 3 ด้าน ตามลำดับคือด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพและด้านภาวะผู้นำ โดยมีประเด็นการอภิปรายแต่ละประเด็นดังนี้

4.1 ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ ชุกำเน็ด (Chukhamnerd, 2014) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย เป็นรูปแบบของระบบที่คลี่คลายแบบเปิดที่มุ่งสู่สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบมุ่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 บนฐานงานจริงร่วมกับผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของ PLC มี 6 องค์ประกอบสำคัญที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วยการเรียนรู้แบบสองทิศทางอย่างต่อเนื่องและส่งผลกันเป็นลำดับ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1 ชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทย องค์ประกอบที่ 2 ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพ องค์ประกอบที่ 3 วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม องค์ประกอบที่ 4 ระบบเปิดแบบพหุภังการมุ่งสู่ผู้เรียน องค์ประกอบที่ 5 ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่วุฒิภาวะความเป็นครู และองค์ประกอบที่ 6 พื้นที่เรียนรู้บนฐานงานจริงที่มีลักษณะเด่นชัดของพื้นที่เรียนรู้

4.2 ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เหลื่อน้อย (Luerno, 2019) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1.องค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร การทำงานเป็นทีมการมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชน 2.รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหาและ เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรูปแบบมีความเหมาะสม และคู่มือรูปแบบฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

เน้นความเป็นวัช ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

4.3 ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อประสิทธิผล การสร้างชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชภาพร สินทร และ วานิช ประเสริฐพร (Sinthon & Pasertpone, 2020) ได้ทำวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต1 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นแนวทางในการบริหารเพื่อพัฒนาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำแบบรวมหมู่ ด้านการเรียนรู้อารมณ์ร่วมกันสู่การปฏิบัติ ด้านค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการแบ่งปันประสบการณ์ ด้านสภาพแวดล้อมเกื้อหนุน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกระดับการพัฒนาตนเองในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของครูและของตนเอง กระตุ้น จูงใจให้ครูให้ความสำคัญ ในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองอยู่เสมอ เช่นการจัดการอบรมสัมมนา การศึกษาดูงานและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.2 จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 การสร้างสรรค์นวัตกรรมในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรมีการพิจารณาแก้ไข เรื่องการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการแก้ปัญหาที่พบจากการรวมกลุ่มของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการนวัตกรรมที่เหมาะสมกับปัญหาที่ค้นพบในการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

1.3 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสร้างชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์มากเป็นอันดับที่ 1 คือด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกระดับพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน มีพฤติกรรมหรือลักษณะที่ดีงามของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ยึดหลักธรรมในการบริหารงานด้วยความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อส่วนรวม มีความเมตตาต่อผู้ร่วมงาน ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาในการบริหารงานในสถานศึกษา

1.4 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และด้านภาวะผู้นำ ดังนั้น นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาควรยกระดับพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน มีพฤติกรรมหรือลักษณะที่ดีงามของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ยึดหลักธรรมในการบริหารงานด้วยความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อส่วนรวม มีความเมตตาต่อผู้ร่วมงาน ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาในการบริหารงานในสถานศึกษาแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาความรู้ความสามารถของตัวบุคคลในวิชาชีพ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เช่น การเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ เลื่อนเงินเดือน หรือได้รับมอบหมายตำแหน่งที่เพิ่มขึ้นจากตำแหน่งเดิม อาจแสวงหาความก้าวหน้าในวิชาชีพได้โดยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือเรื่องที่น่าสนใจ การเข้ารับการอบรม การศึกษาดูงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพและทำให้ประสบผลสำเร็จในด้านการปฏิบัติงานและผู้บริหารสถานศึกษาควร ใช้ศิลปะ ในการจูงใจให้บุคลากรเกิดการคล้อยตามปฏิบัติงานให้ด้วยความเต็มใจ กล้าเสี่ยง ปรับตัวและยอมรับต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันพร้อมเปิดใจและเป็นผู้นำในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อจัดทำเป็นรูปแบบโมเดลนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษา

References

- Bridgman, J. P. (2016). *What happens when an inner-city English Primary school attempts to introduce a professional learning community*. University of Leicester.
- Chaisongkham, N. (2018). *Strengthening educational professional learning communities in basic education Suphanburi Primary Educational Service Area Office District 1*. Bangkok: Dhurakij Pundit University (In Thai).
- Chukhamnerd, W. (2014). *Community model of teaching professional learning to learning in the 21st century school context in Thailand*. Songkhla: Prince of Songkhla University (In Thai).
- DuFour, R., Eaker, R., & Many, T. (2013). *Cultures built to last systemic PLCs at work*. Bloomington: Solution Tree Press.

- Kingkaew, C. (2018). *Characteristics of educational institute administrators affecting the morale of teachers under Chachoengsao Primary Education Service Area Office 1*. Chachoengsao: Rajabhat Rajanagarindra University (In Thai).
- Luernoj, A. (2019). Professional learning community management model of international standard schools. *Academic journal Thammatas*, 19(3), 155-166 (In Thai).
- McLaughlin, M. W., & Talbert, J. E. (2006). *Building School-based Teacher Learning Communities : Professional Strategies to Improve Student Achievement*. New York: Teachers College Press.
- Office of the Basic Education Commission. (2011). *Operational guidelines for participation in educational administration*. Bangkok: Agricultural Cooperative Association of Thailand Limited (In Thai).
- Panit*, V. (2016). *Entertaining the teacher's life to the learning community*. Siam Commercial Foundation (1st ed.). Nonthaburi: S.R. Printing Mass Products (In Thai).
- Panit, V. (2012). *Creating Learning for Disciples in the 21st Century*. Bangkok: Tathata Publication (In Thai).
- Rattichot, S. (2018). Development of professional learning communities for classroom research of teachers in secondary schools Bangkok Under the Office of the Basic Education Commission: A Combined Research Methodology Methodology. *Education Journal of Phuket Rajabhat University*, 14(1), 245-268 (In Thai).
- Sinthon, N., & Pasertpone, W. (2020). Management guidelines for community development of vocational learning of educational institutions under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1. *JBER. Education journal and Buddhist research.*, 6(2), 27-36 (In Thai).
- Teacher Professional Development Institute. (2019). *Manual of professional education*. Bangkok: TPDI (In Thai).
- Wongyai, V., & Phatphon, M. (2019). *uality development of learning management according to the concept of professional learning community*. Bangkok: Center for Innovation Leaders in Curriculum and Learning (In Thai).
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.